

مثل خورشید

• توضیحات درس

اولین درس بخش خداشناسی (درس دوم کتاب) از زبان کودکی بیان می‌شود که خورشید را دوست دارد و تصویر آن را با علاقه در دفترش نقاشی می‌کند. این درس با زبانی کودکانه و از دریچه‌ی نگاه یک کودک، یکی از نعمت‌های زیبای خداوند و اهمیت و فواید آن را به تصویر می‌کشد. «مثل خورشید» به دنبال ایجاد تصویری زیبا از جهان در ذهن کودک، با تأکید بر یکی از پدیده‌های آشنای طبیعی او است. کافی است معلم این احساس زیبا را (که به طور طبیعی و به مدد قوه‌ی تخیل، در همه‌ی کودکان کمابیش وجود دارد) تقویت نماید.

از طریق این درس و با استفاده از تجارب و احساسات بچه‌ها در مورد پدیده‌های طبیعی آشناتر و تعمیم این احساس به پدیده‌های طبیعی دیگر، می‌توان احساس بهتری نسبت به جهان و آن چه به انسان داده شده است، در کودکان ایجاد کرد.

• اهداف درس

- ۱- آشنایی بیشتر دانش‌آموزان با خورشید و فواید آن، به‌عنوان یکی از پدیده‌های زیبای طبیعی
- ۲- تقویت احساس خوشایند دانش‌آموزان نسبت به خورشید
- ۳- بررسی و بیان زیبایی‌ها و خوبی‌های خورشید به‌عنوان یکی از پدیده‌های زیبای طبیعی توسط دانش‌آموزان

• انتظارات

- دانش‌آموز، طی فرایند آموزش:
- ۱- خورشید را یکی از پدیده‌های مفید و زیبای طبیعت می‌شناسد.
  - ۲- برخی فواید و آثار خورشید را برای زندگی انسان و سایر موجودات ذکر می‌کند.
  - ۳- احساس خوشایند خود را نسبت به خورشید به‌عنوان

یکی از مظاهر زیبای طبیعت ابراز می‌کند / نشان می‌دهد.

- ۴- اثر هنری (کاردستی یا نقاشی) زیبایی در مورد موضوع درس (خورشید) تهیه می‌کند.

• مفاهیم کلیدی

- خورشید
- نور
- گرما
- زیبایی
- مهربانی

• مراحل درس

شیوه‌هایی برای شروع مناسب تدریس

- الف - شیوه‌ها و فعالیت‌های پیشنهادی در این قسمت، از دو جنبه می‌توانند به تدریس شما آموزگار محترم کمک کنند:
- ۱- بازخوانی اطلاعات پیشین دانش‌آموز در خصوص موضوع درس و به عبارت دیگر، ارزش‌یابی تشخیصی از آمادگی دانش‌آموزان و مقدمات لازم برای یادگیری مطالب درس
  - ۲- ایجاد انگیزه و رغبت، برای یادگیری مطالب درس، در دانش‌آموزان

انگیزه‌ی بیشتر برای یادگیری در آن‌ها، بهتر است ورود به بحث به صورتی معماگونه باشد. مثال‌های زیر، با همین هدف، پیشنهاد شده‌اند:

مثال ۱: معلم با یک گلدان گل، چند نوع برگ، چند میوه و ... وارد کلاس می‌شود و آن‌ها را به عمد و بی آن که توضیحی در این باره بدهد، در معرض دید بچه‌ها قرار می‌دهد.

مثال ۲: معلم با ضبط صوتی وارد کلاس می‌شود و بدون هیچ توضیحی نواری را برای بچه‌ها می‌گذارد: «صدای شرشر آب، صدای چهچه بلبل، صدای باد یا هر پدیده‌ی طبیعی دیگر.»

مثال ۳: معلم چند نفر از شاگردان کلاس را با وسایل و ابزارهای در دسترس (نظیر مقوا، پارچه یا وسایل گریم) به شکل درخت، گل، ابر یا پدیده‌های طبیعی دیگر درآورده و همراه با (یا پس از) خود وارد کلاس می‌کند.

مثال ۴: معلم قبلاً حروف درهم ریخته‌ی کلمه‌های مرتبط با موضوع درس (نظیر خورشید، زیبایی، گرما، نور و ...) را بر روی مقواهای متوسط نوشته و با رنگ‌های مختلف تزیین می‌کند. ابتدای کلاس آن‌ها را در اختیار بچه‌ها قرار می‌دهد تا با آن‌ها کلماتی را که می‌توانند، بسازند.

در صورت استفاده از هریک از مثال‌های فوق، بچه‌ها

نکته ۱: این شیوه‌ها، صرفاً جنبه‌ی پیشنهادی داشته و شما می‌توانید با خلاقیت، ابتکار و ذوق و سلیقه‌ی خود و نیز با توجه به موقعیت و ویژگی فرهنگی و بومی دانش‌آموزان، تغییرات مناسب را اعمال نمایید.

به منظور تحریک حس کنجکاوی دانش‌آموزان و ایجاد

یک فکر خوب...

به چه چیزی فکر می‌کنی؟
می‌خواهد چه کار کند؟
آیا تو هم می‌توانی؟

درس ۲

دانش‌آموختید

من مثل خورشید هستم چون

من هم

من هم مثل خورشید هستم برای این که

من

احتمالاً حدس‌های مختلفی می‌زنند و سؤالات گوناگونی مطرح می‌کنند. معلم هم با روی باز و با صبر و حوصله، به حرف‌های بچه‌ها گوش می‌دهد.

نکته‌ی ۱: بد نیست کارت‌ها را به صورت خورشید طراحی کنید اما درباره‌ی دلیل این کار به بچه‌ها چیزی نگوید!

نکته‌ی ۲: معلم در قالب یک پازل، بازی با کلمات را ترتیب می‌دهد. در این صورت بد نیست موقع انجام این فعالیت، محیط کلاس به گونه‌ای تاریک شود که بچه‌ها حین کار، به واسطه‌ی کمبود نور، به زحمت بیفتند و پس از مدتی، دوباره امکان استفاده از نور خورشید برای ادامه‌ی کارشان فراهم گردد. به نحوی که متوجه تفاوت این دو موقعیت و تأثیر نور خورشید در آن بشوند.

ب- در این مرحله می‌خواهیم درباره‌ی ذهنیت کودک از پدیده‌های طبیعی بیشتر بدانیم و با فراهم کردن فرصت بیشتری برای فکر کردن، توجه وی را آرام آرام به خورشید به عنوان یکی از پدیده‌های زیبای خلقت جلب کنیم. در این مرحله، حدس‌های بچه‌ها در مورد موضوع درس نیز جهت داده می‌شوند و کنجکاو‌های آن‌ها پاسخ می‌گیرند. برای این کار:

مثال ۱: می‌توانید از شیوه‌ی بازی با حروف درهم ریخته استفاده کنید.

مثال ۲: می‌توانید بر روی تخته‌سیاه، چند دایره کشیده و از چند نفر از بچه‌ها بخواهید با استفاده از دایره‌ها، چند شکل دلخواه بکشند. یکی از این شکل‌ها می‌تواند خورشید باشد.

نکته: اگر هیچ‌یک از آن‌ها خورشید را نکشید، شما آن‌ها را مجبور - و حتی هدایت - نکنید.

مثال ۳: معمایی در مورد خورشید طرح کرده و پاسخ آن را از بچه‌ها پرسید.

ج- در این مرحله و پس از روشن شدن موضوع درس، از بچه‌ها بخواهید تا شعر یا جمله‌ی زیبایی را که در مورد خورشید می‌دانند، برای دیگران بازگو کنند.

پیشنهادهایی برای انتخاب روش تدریس مناسب

د- اکنون نوبت باز کردن کتاب و خواندن درس است. در این جا، درس را با لحنی خوشایند (در قالب یک قصه) بخوانید و با شیوه‌ی مناسب، برای روان خوانی بچه‌ها تلاش کنید.

آن چه به عنوان یک هدف دارای اهمیت است، ایجاد و

تقویت احساس خوشایند نسبت به خورشید و تقویت این احساس از طریق سؤال «اگر خورشید نباشد، چه می‌شود؟»، است.

ه- اکنون مناسب است دانش‌آموزان را با موضوع درس بیشتر مانوس کنید تا فایده‌ی خورشید و جلوه‌های زیبایی آن را بیشتر درک کنند. آموزش شعر «چراغ آسمان» یا انجام فعالیت‌های کتاب کار، می‌تواند شما را در این امر یاری کند.

● کتاب کار

در صفحه‌ی اول کتاب کار این درس، سه شکل مختلف به دانش‌آموزان ارائه شده که باید «دلیل» شباهت آن‌ها را با خورشید، توسط یک کلمه یا عبارت ساده بیان کنند و برای کادر چهارم نیز شکل مناسبی پیدا کرده پس از ترسیم آن، دلایل شباهتش را با خورشید بنویسند.

بچه‌ها می‌توانند این صفحه را به دلخواه رنگ‌آمیزی کنند. می‌توانند صفحه را به طور مکتوب تکمیل کنند، همچنین می‌توانند در قالب یک بحث گروهی شفاهی زیر نظر معلم جاهای جالی را به کمک هم پر کنند.

نکته: ضرورتی ندارد پاسخ بچه‌ها شبیه هم و یا مانند آن چه معلم در نظر دارد، باشد. هر پاسخ مناسبی از دانش‌آموزان پذیرفته است. آن‌ها می‌توانند هرگونه که بخواهند، این تمرینات را انجام بدهند.

می‌توانید با اشاره به تصویر صفحه‌ی دوم کتاب کار، قصه‌ی کودکی را که دوست دارد خورشید خانم را نقاشی کند، تعریف کنید. او مدادرنگی‌هایش را در تاریکی اتاق گم می‌کند. اما خورشید خوب و مهربان با نور خودش اتاق را روشن می‌کند و بچه که مدادهای خودش را پیدا کرده، تصمیم می‌گیرد صورت مهربان خورشید را نقاشی کند.

همچنین می‌توانید از بچه‌ها بخواهید تا با هر وسیله‌ی دیگری که دوست دارند، کاردستی زیبایی در مورد خورشید درست کرده و در محل مشخص شده، بچسباندند.

چند تذکر

● خورشید ترسیم شده توسط هر یک از بچه‌ها می‌تواند مطابق با ذهنیت و تخیلات او، ویژگی‌هایی متفاوت از نقاشی دیگران و یا حتی خورشید آسمان داشته باشد. توجه به عناصر فانتزی ذهن

کار بر روی کتاب کار، بیان احساس و ...، از ابتدا تا انتهای تدریس توجه کنید. به طور کلی، آنچه دانش‌آموزان، مطابق با اهداف درس می‌توانند انجام دهند و به شما در ارزش‌یابی آموخته‌های ایشان و تکمیل جدول ارزش‌یابی دانش‌آموزان کمک کند، عبارتست از:

- مشارکت در حدس زدن و پیدا کردن موضوع درس
- بیان خاطرات، تجربیات و اطلاعات خود در مورد

خورشید

- روان‌خوانی متن درس
- انجام فعالیت‌های کتاب کار:

- بیان یا نوشتن دلیل شباهت شکل‌های صفحه‌ی اول کتاب کار درس دو، با خورشید، با یک کلمه یا عبارت کوتاه و ترسیم شکلی مناسب در کادر خالی و بیان دلیل شباهت آن با خورشید.
- ترسیم یک نقاشی متناسب با موضوع صفحه‌ی دوم کتاب کار این درس، پس از پاسخ دادن به سه سؤال اول این صفحه، در قالب چند کلمه یا عبارت ساده.

کودک و به رسمیت شناختن آن‌ها، امری ضروری برای نزدیک شدن به دنیا و زبان بچه‌هاست. به هیچ وجه نباید در صدد تخریب تخیلات کودک برآمد. با کمک همین تخیلات است که می‌توان با بچه‌ها همراه شد یا آن‌ها را با خود همراه کرد.

● اما یادتان باشد نباید آن‌ها را در این دنیای تخیلی حبس کرد و بین آن‌ها و دنیای واقعی سدی ایجاد نمود.

در صفحه‌ی سوم نیز دانش‌آموزان باید جاهای خالی را با کلمات و جملات مناسب، پر و عبارات را کامل کنند. این تمرین، موقعیت بسیار خوبی را برای بحث‌های گروهی و بهره‌گیری از روش همیاری برای یادگیری فراهم آورده است. کاری کنید که بحث و گفتگوی بچه‌ها از دایره‌ی سؤالات و جملات کتاب کار فراتر برود و نکات دقیق‌تر و ظریف‌تری را نیز پیش بکشند.

از توانایی‌ها و ظرفیت‌های طبیعی، اقلیمی و فرهنگ بومی منطقه‌ی خود تا سرحد امکان استفاده کنید. بهره‌گیری از قصه‌ها، افسانه‌ها، مثل‌ها و ... می‌تواند در ایجاد یک ذهنیت خوشایند و احساس دلپذیر نسبت به پدیده‌های طبیعت بخصوص خورشید، مفید باشد.

ابزارهای کمک آموزشی

اگر طرح درس خود را با توجه به مثال‌های ذکر شده، آماده کنید، به برخی از وسایل زیر احتیاج دارید:

- ۱- یک گلدان گل، چند نوع برگ، تعدادی میوه یا یک ضبط صوت و نوار (که بر روی آن صدای پدیده‌های طبیعی ضبط شده است) یا وسایلی برای گرم و تغییر چهره‌ی بچه‌ها
- ۲- کارت‌هایی برای بازی با حروف کلمه‌های: زیبایی، خورشید، گرما، نور و ...

- ۳- نقاشی یا طرح‌هایی از خورشید و یا پدیده‌های طبیعی دیگر
- ۴- کتاب‌های داستان با موضوع خورشید (مشروط بر این که از مطالب و مضمون آن‌ها و نیز از تناسب مطالب آن با سن و سال و اطلاعات بچه‌ها آگاه باشید)

● ارزش‌یابی

برای ارزش‌یابی این درس باید به تمام فعالیت‌های فردی و گروهی دانش‌آموزان (شامل فعالیت‌های کلاسی و کار در منزل،

● تکمیل کردن جاهای خالی صفحه‌ی سوم کتاب کار درس دوم، با کلمات مناسب.

– خلق یک اثر هنری نظیر نقاشی، کاردستی، نمایش و یا هر فعالیت خلاق دیگر در مورد خورشید و یا موضوعات مربوط به آن.
– ذکر برخی فواید و آثار خورشید در زندگی خود و محیط پیرامونشان

– مشارکت فعال (علاقه‌مندانه و مبتکرانه) در تهیه‌ی وسایل و لوازم کمک‌آموزشی مورد نیاز برای تدریس
– مشارکت در فعالیت‌های کلاس (همکاری با معلم، زمینه‌سازی برای فعالیت دیگران، کمک به دانش‌آموزان دیگر،

طراحی کارت‌ها و ...)

– فعالیت‌های مورد نظر شما

نمونه‌ای از فعالیت‌های مرتبط با اهداف خاص درس دوم و نیز حوزه‌های فرایند یاددهی – یادگیری، در جدول هدف – فعالیت این درس آمده است. به طور مثال، بیان خاطرات، تجربه‌ها و یا اطلاعات دانش‌آموز در مورد خورشید، می‌تواند نشان دهنده‌ی کم و کیف درک او از مفهوم خورشید و مهربانی او و به عبارت دیگر، تحقق یکی از اهداف مطرح شده در ابتدای توضیحات این درس (دانش‌آموز، خورشید را یکی از پدیده‌های مفید و زیبای طبیعت می‌شناسد) باشد.

اهداف: دانش‌آموز.....	طبقات و حوزه‌های فرایند یاددهی – یادگیری فعالیت‌ها: دانش‌آموز.....	درک مفاهیم	کسب مهارت‌ها	به‌کارگیری مفاهیم و مهارت‌ها	تحلیل نقادانه و سازماندهی ایده‌ها
– خورشید را یکی از پدیده‌های مفید و زیبای طبیعت می‌شناسد.	– خاطرات، تجربیات و اطلاعات خود را در مورد خورشید بیان می‌کند.	*			
	دلایل شباهت شکل‌های صفحه‌ی اول کتاب کار درس دو، با خورشید را بیان می‌کند/ می‌نویسد.			*	
	برخی فواید و آثار خورشید را برای زندگی انسان و سایر موجودات ذکر می‌کند.			*	
	– با کلمات مناسب، جاهای خالی صفحه‌ی سوم کتاب کار درس دوم را تکمیل می‌کند.				*
– احساس خوشایند خود را نسبت به خورشید به‌عنوان یکی از مظاهر زیبای طبیعت ابراز می‌کند.	کاردستی یا نقاشی زیبایی در مورد موضوع درس (خورشید) انجام می‌دهد.			*	
	– پس از پاسخ دادن به سه سؤال اول صفحه‌ی دوم، یک نقاشی، متناسب با موضوع این صفحه ترسیم می‌کند.			*	

نکته: آنچه پس از ارزش‌یابی مهم است، پیش‌بینی و اجرای برنامه‌های مناسب برای فرد یا گروهی از دانش‌آموزان است که به علل گوناگون، موفق به تحقق انتظارات درس نشده‌اند؛ این فرایند باید به گونه‌ای صورت گیرد که هر دانش‌آموز، از فرصتی مناسب برای تکمیل آموخته‌های خود بهره‌مند شود.

● دانستنی‌های معلم

معرفی چند کتاب مناسب: در اینجا به تعدادی از کتاب‌های مرتبط با موضوع خورشید که می‌توانند برای دانش‌آموزان پایه‌ی دوم مورد استفاده قرار گیرند، اشاره می‌شود. شما هم می‌توانید با صلاح‌دید و سلیقه‌ی خود، فهرست مناسبی تهیه کنید:

۱- خورشید اینجا، خورشید آنجا - نوشته‌ی جعفر ابراهیمی (شاهد) - انتشارات کانون پرورش فکری کودکان و نوجوانان.

۲- شعر باد و خورشید در کتاب قالی رنگین کمان - جعفر ابراهیمی (شاهد) - انتشارات مدرسه.

۳- آگه خورشید نباشه - نوشته علی‌رضا رحیمی - مؤسسه بین‌المللی مطالعاتی نهج البلاغه - انتشارات نهج.

۴- قصه‌ی خورشید و باد شمال - ترجمه‌ی زهرا گالستان - انتشارات کانون پرورش فکری کودکان و نوجوانان.

نکته ۱: معرفی کتاب‌های فوق به معنی اجبار شما و یا دانش‌آموزان، به خرید و خواندن آن‌ها نیست. بلکه معرفی و یا مطالعه‌ی آن‌ها صرفاً بر اساس ذوق و سلیقه‌ی شخصی و نیاز دانش‌آموزان شما انجام می‌شود.

نکته ۲: اگر کتاب یا کتاب‌های دیگری می‌شناسید و آن را برای بچه‌ها مفید می‌دانید، با ما مکاتبه و آن را معرفی نمایید.

یک شعر مناسب

چراغ آسمان

طلوعت به چه زیباست

غروبت هم قشنگ است

اگر باران بیارد

کمانت هفت رنگ است

کمان هفت رنگت
پلی در آسمان است
از این سو تا به آن سو
پل رنگین کمان است

تو را دیدم که امروز
گلم را ناز کردی
دو چشم غنچه‌اش را
به دنیا باز کردی

تو مثل دست مادر
پراز مهری و نرمی
تو چون لبخند بابا
چه شیرینی، چه گرمی!

تو را من دوست دارم
که خوب و مهربانی
تو ای خورشید زیبا
چراغ آسمانی!

شکوه قاسم نیا

شعر «چراغ آسمان»، نمونه‌ای از اشعار مناسب برای تثبیت مفاهیم درس «مثل خورشید» است. این شعر از طریق عباراتی ساده و خیال‌انگیز به دنبال ایجاد یک فضای ذهنی دلپذیر و تصویری شوق‌انگیز از خورشید در کودکان است. با کمک این گونه شعرها، می‌توانید کودکان را شاد کنید، به آن‌ها نشاط و نیرو و هیجان بدهید و خورشید را به عنوان یکی از مظاهر زیبای طبیعت پیرامون کودکان در نظر آن‌ها زیباتر، مهربان‌تر و صمیمی‌تر جلوه بدهید.

ابرهای آیند

• توضیحات درس

درس سوم کتاب بازم دربارہی زیباییهای طبیعت آشنای پیرامون کودک است. قرار است کودکان پس از یادگیری این درس با زیباییهای طبیعت انس بیشتری بگیرند و در انتها با حس و حالی لطیف و دلچسب با نعمتهای خدا مواجه شوند. این درس، دریچه‌ای است به سوی بخشی از آنچه کودک می‌باید دربارہی نعمتهای پروردگار هستی بداند و احساس کند. او می‌تواند از این طریق، زیبایی طبیعت را بیشتر احساس نموده و خدای مهربان و خالق طبیعت را دوست بدارد. مطالب این درس برای اغلب بچه‌های سرزمین ما قابل تجربه و حس کردنی است. معلم توانمند به خوبی می‌تواند امکان کسب این تجربه را در طول سال تحصیلی برای بچه‌ها فراهم آورده و یا از خاطرات و تجربیاتی که آن‌ها در زندگی خود کسب نموده‌اند، استفاده کند.

• اهداف درس

- ۱- آشنایی بیشتر دانش‌آموزان با پدیده‌های طبیعی پیرامون خود و فواید و زیبایی‌های آن‌ها
- ۲- ایجاد و تقویت احساس خوشایند دانش‌آموزان نسبت به پدیده‌های طبیعی پیرامون خود
- ۳- مشاهده زیبایی‌ها و خوبی‌های پدیده‌های طبیعی گوناگون، توسط دانش‌آموزان

• انتظارات

دانش‌آموز، طی فرایند آموزش:

- ۱- ابر، باران، رنگین کمان و ... را به‌عنوان پدیده‌های زیبای طبیعت می‌شناسد.
- ۲- خوبی‌ها و فواید ابر و باران و برخی پدیده‌های طبیعی دیگر را بیان می‌کند.
- ۳- احساس خوشایند خود را نسبت به پدیده‌های طبیعی گوناگون ابراز می‌کند.

ابرهای آیند

به آسمان نگاه می‌کنم.
 ابرهای کوچک و بزرگ را می‌بینم.
 هر کدام به شکلی هستند یکی به شکل کبوتر، یکی شبیه خرگوش
 و آن یکی هم مثل آهو است!
 کبوتر پرواز می‌کند خرگوش هم همراه آهو می‌دود.
 آن‌ها در آسمان بازی می‌کنند.
 کم کم، قطره‌های ریز باران صورت را انعکاس می‌کنند.
 چه نسیم خنکی!
 چه بوی خوشی!

۴- اثر هنری زیبایی در ارتباط با پدیده‌های طبیعی پیرامون

خود تهیه می‌کند.

• مفاهیم کلیدی

ابر
 نسیم
 باران
 رنگین کمان

• مراحل تدریس

شیوه‌هایی برای شروع مناسب

الف

مثال ۱: تشویق بچه‌ها به واسطه‌ی انجام تکالیف درس

دوم در کتاب کارشان می‌تواند شروع دلچسب و مناسبی برای تدریس شما باشد.

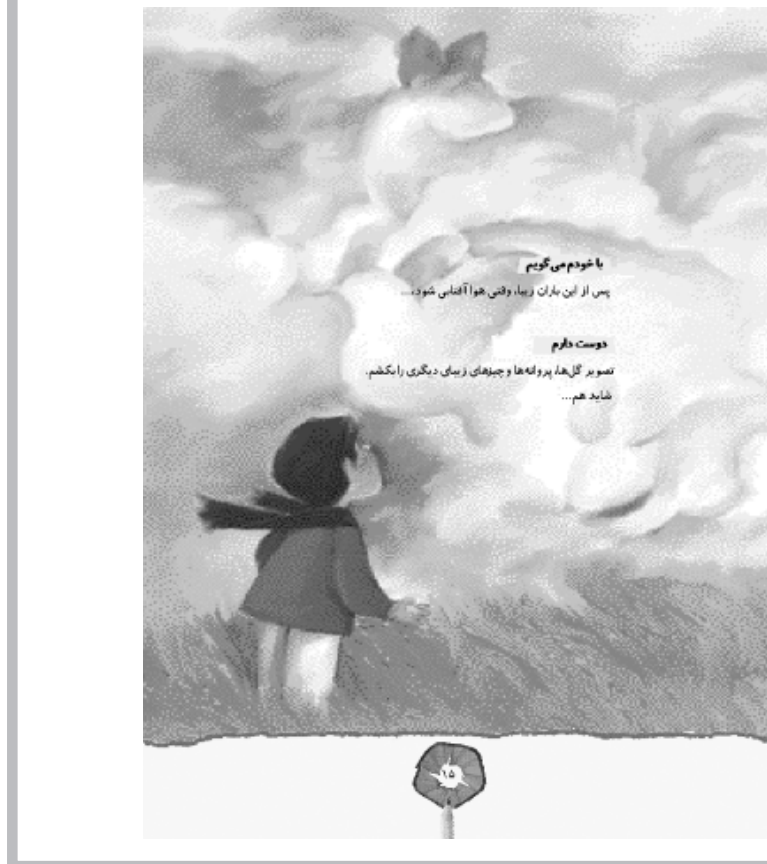
مثال ۲: برای ایجاد انگیزه‌ی بیشتر، می‌توانید موقع ورود

به کلاس، یک پرزیبای پرنده با خود همراه ببرید. آن را به بچه‌ها نشان دهید. از آن‌ها بخواهید حدس بزنند چرا شما یک پر با خود به کلاس آورده‌اید. یا از آن‌ها سؤال کنید این پر، آن‌ها را به یاد

مثال ۱: در صورت مناسب بودن وضعیت هوا و فراهم بودن امکانات لازم، مناسب است بچه‌ها در فضای آزاد و زیر سقف آسمان بنشینند. جایی که بتوانند به راحتی به آسمان، ابرها، خورشید و پرندگان نگاه کنند، حتی مناسب است در صورت امکان، بچه‌ها به پشت دراز بکشند، دستشان را زیر سر بگذارند و به آسمان نگاه کنند و حرف‌های شما را بشنوند.

مثال ۲: از آن‌ها بخواهید چشم‌هایشان را ببندند، خود را مثل ابرها، سبک و در آسمان احساس کنند. مثل بادبادک خود را به باد بسپارند و در عالم خیال همراه باد سفر کنند.
ج: وقتی این حس به بچه‌ها القا شد و متوجه احساسات آن‌ها و پروازشان در عالم خیال شدید، آرام آرام ذهن آن‌ها را به فضای کتاب و درس برگردانید و از آن‌ها بخواهید کتابشان را باز کنند. در صورت استفاده از شیوه‌ی اول، حتی می‌توانید متن را در حالی که بچه‌ها، همچنان به آسمان نگاه می‌کنند، بخوانید.

تجربه و هنر معلمی به شما این توانایی را داده است که به خوبی احساسات و تمایلات بچه‌ها را درک کنید. به عنوان یک پیش‌نیاز اساسی همواره باید در صدد افزایش این توانایی و میزان برخورداریتان از این هنر باشید.

چه چیزهایی می‌اندازد.
مثال ۳: می‌توانید از روش بازی با کلمات نیز برای این منظور استفاده کنید.
 پیشنهادهایی برای انتخاب روش تدریس مناسب

ب

یک گفتگوی انتخابی

۱
ایر و خورشید با هم دوست بودند. آن‌ها هر وقت یکدیگر را می‌دیدند، آسمان را نقاشی می‌کردند. آن‌روز هم همین کار را کردند.

به نظر تو نقاشی آن‌ها چه بود؟

۲
و وقتی خسته شدند، از هم جدا حلقی کردند.

۳
ایر دور شد. خورشید هم روی سونشبه‌ی رنگین کمان سر خورد و رفت. وقت نا...

درس ۳

۱
یکی بود، یکی نبود
یک روز صبح زود

۲
بعد آسمان پران آمد
گل‌ها همه شاد شدند خورشید هم

نکته ۲: می‌توانید از بچه‌ها بخواهید قصه را با زبان خود (بخصوص قسمت‌های نقطه‌چین را) تعریف کنند. به اصل قصه چیزهایی افزوده و یا از آن بکاهند. داستان را ادامه بدهند و یا ... ✓ صفحه‌ی سوم کتاب کار درس سوم، برای ساخت یک کاردستی در نظر گرفته شده است. تهیه‌ی این کاردستی، علاوه بر سرگرمی و بازی می‌تواند احساس لذت بهره‌گیری از عناصر طبیعی (نظیر باد) را برای بازی در بچه‌ها تشدید کند.

شما می‌توانید از این صفحه استفاده‌های دیگری نیز بکنید. مثلاً می‌توانید از بچه‌ها بخواهید درباره‌ی کار این صفحه، قصه‌ای بسازند. همچنین آن‌ها می‌توانند این صفحه را صرفاً در قالب یک داستان بخوانند و یا به جای قایق، یک فرفره یا بادبادک بسازند.

برای ساختن کاردستی‌های این صفحه، می‌توانید از شیوه‌های کار گروهی بهره بگیرید این امر، باعث تقویت حس مشارکت و همکاری بچه‌ها در فعالیت‌های جمعی می‌گردد. فعالیت بعدی کتاب کار این درس، تهیه‌ی یک کلاژ از پدیده‌های طبیعی است که باز هم به اهداف نگرشی این درس کمک می‌کند. **ابزارهای کمک آموزشی:** اگر طرح درس خود را با توجه به مثال‌های ذکر شده، آماده کنید، به این وسایل، امکانات و فرصت‌ها احتیاج دارید :

د: درس را به نحوی برای بچه‌ها بخوانید که کودک، هم خود را سوار بر ابرها ببیند و هم ناظر بر آن‌ها. سواری بر ابرها، به او احساسی خوشایند می‌دهد و نگاه کردن به ابرها، به قدرت مشاهده‌ی هدف دار او می‌افزاید.

نکته ۱: درس را با لحن یک قصه‌گو، آهسته و همراه با مکث بخوانید. ضمن خواندن، به بچه‌ها نگاه کنید و با حرکات خود، حس پرواز و همراه شدن با ابرها را به آن‌ها القا کنید. بی‌تردید بچه‌ها، با بیان دلپذیر و پر احساس شما حس سرشار از شادی و نشاط را از نمناک شدن در زیر قطرات ریز باران پیدا خواهند کرد.

● کتاب کار

✓ صفحه‌ی اول و دوم کتاب کار درس سوم، حاوی یک قصه‌ی مصور کوتاه است. بچه‌ها باید با راهنمایی شما تصاویر را رنگ آمیزی کرده و با قراردادن چند کلمه یا عبارت کوتاه در جاهای خالی، قصه‌ی آن را تکمیل کنند.

نکته ۱: در این قصه، رابطه‌ی بین خورشید و ابر - که در بعضی داستان‌ها و یا تمثیل‌ها با هم ضدیت دارند - دوستانه و صمیمانه است. این بدان دلیل است که ابرها نیز همانند خورشید مظاهر طبیعی مهربان و زیبا و خیال‌انگیز هستند.

– یک پر بزرگ و زیبا یا هر چیز دیگری که بتواند بهانه‌ای برای شروع گفتگوی شما درباره‌ی پدیده‌ای زیبا همچون ابر و باران قلمداد شود.

– امکان خارج کردن بچه‌ها از کلاس درس و تماشای آسمان. برای این کار قاعده‌تاً هماهنگی با مدیریت مدرسه و بهره‌گیری از مساعدت همکاران ضروری است.

– در صورتی که بخواهید کار ساختن کاردستی را در کلاس انجام دهید، به همراه داشتن ابزارهای مناسب ساخت کاردستی برای بچه‌ها و یا در اختیار گذاردن آن‌ها توسط شما ضروری است.

– بسیاری از آثار هنری مثل تصاویر، پوسترها، کتاب‌های مناسب کودکان، نوارهای قصه و یا شعر و موسیقی ویژه‌ی کودکان که با موضوع درس هماهنگی و تناسب داشته باشند می‌توانند کمک کار شما باشند.

● ارزش‌یابی

چنان‌که گفته شد، هدف این درس نیز همانند درس دوم، ایجاد حس لطیف و دلپذیر نسبت به پدیده‌های زیبای طبیعت و تحریک حس زیبایی شناختی آنان برای بهره‌مندی هرچه بیشتر از

زیبایی‌ها و لطافت‌های موجود در عناصر طبیعی است. بنابراین آنچه می‌باید مورد ارزش‌یابی قرار گیرد، عمدتاً همین حس و طرز تلقی است. کافی است به شواهدی مبنی بر این حقیقت دست بیابید که بچه‌ها با خواندن درس و انجام تکالیف آن، حس خوشایندی نسبت به پدیده‌های طبیعی پیدا کرده‌اند.

موارد زیر، می‌توانند در قضاوت درباره‌ی کم و کیف آموخته‌های بچه‌ها و تکمیل جدول مربوطه، به شما کمک کنند:

۱– ساختن یک کاردستی شبیه به آنچه در کتاب کار معرفی شده (مثلاً فرفره یا بادبادک یا چیزی مثل آن‌ها)

نکته: تأکید بر روی جزئیات، ضرورتی ندارد. کاری کنید که بچه‌ها و اولیای آن‌ها به زحمت و مشقت نیفتند.

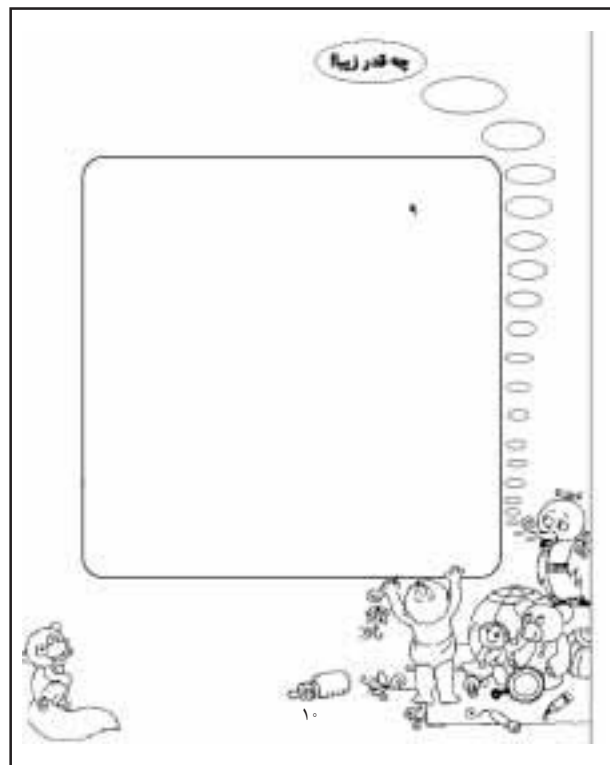
۲– ساخت کاردستی مرتبط با موضوع درس و یا مشارکت در ساخت آن (در صورتی که کار، به شکل گروهی انجام گردد)

۳– تکمیل صفحه‌ی دوم کتاب کار و گفتگو درباره‌ی آن

۴– مشارکت فعال در گفتگو درباره‌ی تصاویر طبیعی گوناگونی که به آن‌ها نشان می‌دهید.

۵– پاسخ به سؤالات آموزگار، طی درس

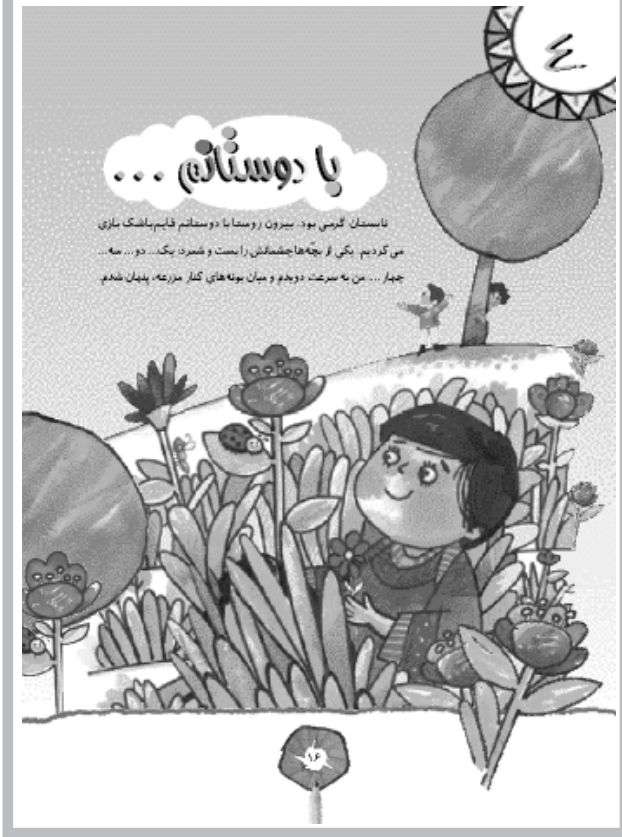
۶– فعالیت‌های مناسب موردنظر شما

با دوستانم ...

ناستان گرمی بود. بیرون روستا با دوستانم قایم‌باشک بازی می‌کردیم. یکی از بچه‌ها چشمش را بست و شمرد: یک... دو... سه... چهار... من به سرعت دویدم و میان بونه‌های کنار مزرعه، پنهان شدم.

با دوستانم

● توضیحات درس

این درس با هدف ایجاد پیوند میان لطافت و زیبایی طبیعت به‌عنوان مظهر لطف و محبت خداوند از یک لطف و مهربانی و محبت اطرافیان کودک (مادر، خواهر، دوستان) از طرف دیگر، به خلق فضایی لطیف و صمیمی می‌پردازد. مهر و محبت اطرافیان، برای شخصیت داستان، همان قدر لذت بخش است که زیبایی و لطافت طبیعت. او همان قدر که بازی با دوستانش را دوست دارد، از تنهایی و خلوت در دامن طبیعت و همراه شدن با عناصر بکر و زیبای خلقت خدا شاد می‌شود، و همان مقدار که از همگامی با گل‌ها و سبزه‌ها غرق شادی و نشاط می‌شود، از علاقه‌ی خانواده و نیز همبازی‌هایش نسبت به خود بهره می‌گیرد.

این درس در پی آن است که به کودکان بیاموزد تمامی زیبایی‌ها و لطافت‌های پیرامون ما، از طبیعت گرفته تا محبت انسان‌های مهربان، همه و همه لذت بخش و دوست‌داشتنی است. در این درس نیز (همانند درس قبل) هرچند سخنی از خالق این مهربانی‌ها به میان نیامده اما باید ذره ذره بدر این معرفت در دل و جان کودک کاشته شود.

● اهداف درس

- ۱- درک مهربانی‌ها و محبت‌های پیرامون دانش‌آموزان
- ۲- تمایل دانش‌آموزان به بهره‌مندی از محبت و مهربانی‌های پیرامون خود
- ۳- مشاهده و تشخیص نمونه‌هایی از محبت‌ها و مهربانی‌های پیرامون خود

● انتظارات

دانش‌آموز، طی فرایند آموزش:

- ۱- جلوه‌هایی از مهربانی‌های افراد و پدیده‌های پیرامون

خود را بر می‌شمارد.

- ۲- احساس خود را نسبت به مهربانی اطرافیان و پدیده‌های پیرامون خود، ابراز می‌کند.
- ۳- از مهربان‌ها سپاس‌گزاری کرده و مهربانی‌های آن‌ها را ارج می‌نهد.

● مفاهیم کلیدی

- مهربانی
- مهربان‌ها
- دوستی

● مراحل تدریس

شیوه‌هایی برای شروع مناسب

الف - جهت ایجاد انگیزه برای یادگیری بیشتر و بهتر، مناسب است چند سؤال از بچه‌ها پرسیده شود و گفتگویی به شیوه‌ی زیر با آن‌ها صورت گیرد (بی‌شک اغلب بچه‌ها سؤال‌ها را به صورت مشابه جواب نخواهند داد).

مثال ۱: هر کس، یکی از کسانی را که با او مهربان است / او را دوست دارد، به‌خاطر بیاورد و بگوید چرا او مهربان است /

چرا او را دوست دارد؟

حالا بگویید چه کسان دیگری هستند که به ما مهربانی می کنند و ما را دوست دارند؟ (با این سؤال دامنه‌ی مصادیق مهربان‌ها را افزایش می دهید)

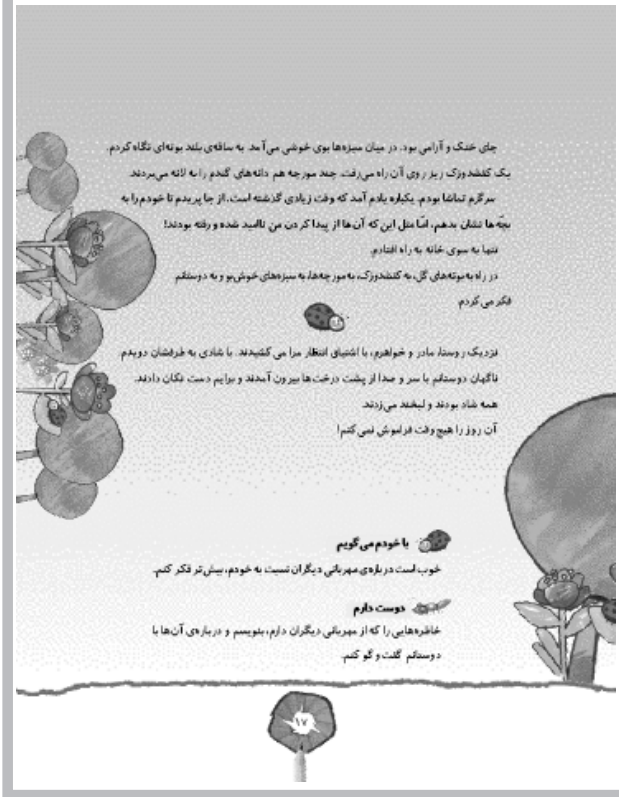
بچه‌ها به نظر شما یک پلیس، یک رفتگر، یک نامه‌رسان، یک راننده ... چگونه به ما مهربانی می کند؟

بچه‌ها به نظر شما یک گل، یک درخت میوه، یا ... چگونه به ما مهربانی می کند؟

چگونه می توانیم از آن‌ها تشکر کنیم؟

مثال ۲: بد نیست با بچه‌ها کمی درباره‌ی مادر، پدر و یا دوستان و مهربانی‌های آن‌ها گفتگو کنید. مناسب است این گفتگو نیز در قالب گروهی و به صورت پرسش و پاسخ صورت گیرد. همچنین این برنامه می تواند در قالب یک گفتگوی صمیمی میان بچه‌ها (البته با نظارت و کنترل شما) اجرا شود.

نکته ۱: مسلماً به این نکته توجه خواهید داشت که این گفتگو نباید صورت «تفاخر و به رخ کشیدن» صفات و حسنات خانواده‌ها و یا دوستان را به خود بگیرد! بیان نام دوستان همکلاسی نیز ضرورتی ندارد. این فکر که بعضی از بچه‌ها مورد علاقه‌ی هیچ‌یک از همکلاس‌هایشان نیستند، اثر تربیتی بدی روی آن‌ها

خواهد داشت.

نکته ۲: شما بی شک قبل از طرح این موضوع در کلاس، در خصوص وجود کودک یا کودکان مادر یا پدر از دست داده و یا کسانی که مشکلات خاصی در این مورد دارند، اطلاعاتی کسب خواهید کرد تا این که گفتگوها و سؤالات مطرح شده در کلاس اثر سوء و مخربی در بر نداشته باشد.

مثال ۳: می توانید ترتیبی دهید تا دانش آموزان، طی یک گردش علمی در طبیعت و برخورد با عوامل طبیعی و افراد مختلفی که با اشکال گوناگون، به آن‌ها کمک و مهربانی خواهند کرد، به گفتگو در مورد آن‌ها و نحوه‌ی تشکر از آن‌ها بپردازند.

پیشنهادهایی برای انتخاب روش تدریس مناسب

الف - درس را برای بچه‌ها بخوانید.

نکته: متن درس را همانند یک قصه، با حس و حالی

مناسب و متناسب با موقعیت آن بخوانید.

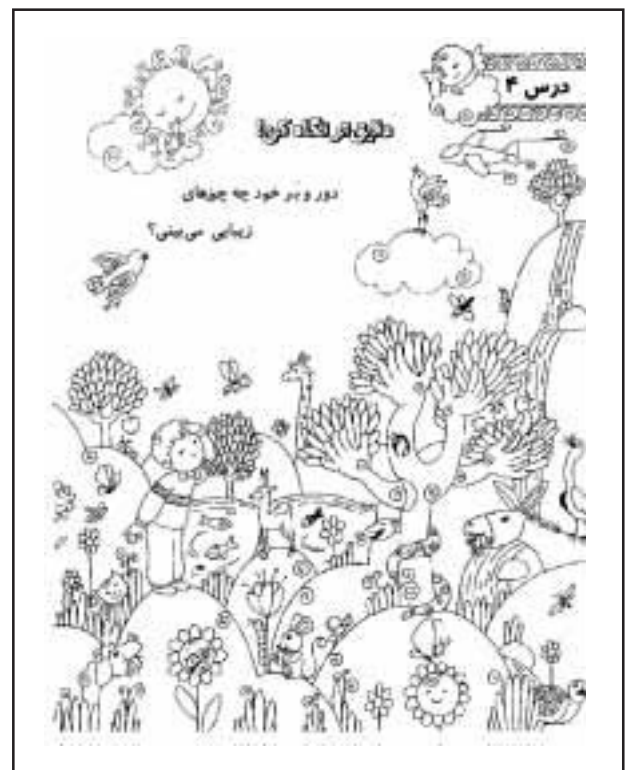
خواندن درس به صورت یک متن درسی صرف،

لطف چندانی برای بچه‌ها ندارد.

ب - یکی از روش‌های مناسب برای تثبیت مفاهیم این

درس، بیان خاطرات بچه‌ها از محبت انسان‌های خوب و نیکوکار

به آن‌ها و یا لذت بازی و حضور در طبیعت است.

ج - می‌توانید موضوعاتی مثل روز مادر، روز پدر، روز پرستار، روز پاسدار و ... را بهانه‌ای برای قدرشناسی از محبت سایرین قرار داده، درباره‌ی آن با بچه‌ها بحث و گفتگو کنید.

د - می‌توانید در یک گردش علمی، فرصتی را برای بازدید از فعالیت یک گروه از افراد زحمتکش اجتماع فراهم نمایید.

ه - می‌توانید از پدر و یا مادرهای بچه‌ها دعوت نمایید تا در کلاس حاضر شده و درباره‌ی کار و فعالیت خود توضیح بدهند و سپس با بچه‌ها در این باره گفتگو کنید.

● کتاب کار

تمرینات کتاب کار درس چهارم حول دو محور و موضوع ترتیب یافته است: ۱- توجه به زیبایی‌ها و لطافت‌های طبیعت (و بهره‌ای که می‌توانیم از آن‌ها ببریم) ۲- توجه به مهربانی انسان‌های نیک و اطرافیان کودک.

موضوع صفحه‌ی اول کتاب کار این درس، توجه و دقت بیشتر دانش‌آموز به طبیعت زیبا و دنیای پیرامون خویش است. دانش‌آموزان با دقت و حوصله، باید عناصر کوچک و بزرگ موجود در تصویر را پیدا کرده و در صورت تمایل، رنگ‌آمیزی کنند. این فعالیت، با تمهیدات مناسب آموزگار، می‌تواند با نشاط

و هیجان زیادی انجام شود و در غیر این صورت، ممکن است برای بعضی از بچه‌ها، طولانی و خسته‌کننده به نظر برسد.

صفحه‌ی دوم کتاب کار این درس به یک فعالیت سرگرم‌کننده اختصاص دارد و بچه‌ها سرنخ‌های رسم شده را تا پروانه‌ها تعقیب و آن‌ها را مشخص می‌کنند.

برای صفحه‌ی سوم، دانش‌آموزان، پیشنهادهای خود را برای نحوه‌ی تشکر از کسانی که با ما مهربان هستند، می‌نویسند.

ابزارهای کمک آموزشی: اگر طرح درس خود را با توجه به مثال‌های ذکر شده، آماده کنید، به برخی وسایل، امکانات و فرصت‌های زیر احتیاج خواهید داشت:

- برنامه‌ریزی و فراهم کردن امکانات لازم برای انجام یک گردش علمی
- دعوت از مهمانانی که از کار و فعالیت‌های خود، برای بچه‌ها صحبت کنند.

● ارزش‌یابی

از آن‌جا که در این درس بیشتر به دنبال جلب توجه و حساسیت کودک به زیبایی‌ها و مهربان‌های پیرامون خود هستیم، بیش از هر چیز احساس دانش‌آموز نسبت به پدیده‌های طبیعی و افراد، مورد نظر است. همچنین به حس قدرشناسی و تشکر از دیگران در قبال زحمات و خدمات آن‌ها هم توجه خواهد شد. این حس، می‌تواند به سایر موجودات و خدمات آن‌ها به ما هم تعمیم داده شود (مثل تشکر از درخت به خاطر میوه‌هایش و ...)

بدین ترتیب ارزش‌یابی ما در این درس می‌تواند بیشتر بر روی موارد زیر متمرکز شود:

- ۱- بر شمردن نمونه‌ها و مصادیق مهربانی افراد و پدیده‌های طبیعی پیرامون خود
- ۲- ابراز احساس خود نسبت به مهربانی افراد و پدیده‌های طبیعی پیرامون خود
- ۳- قدرشناسی و ارج نهادن به محبت مهربان‌ها و مهربانی‌های آن‌ها
- ۴- دقت در محیط پیرامون و تشخیص و بیان پدیده‌های طبیعی مختلف

جدول هدف - فعالیت این درس، نمونه‌ای از فعالیت‌های مورد نظر و ارتباط آن‌ها را با اهداف، از یک سو و با حوزه‌های فرایند یاددهی - یادگیری از سوی دیگر، مشخص می‌کند.

- ۵ - ساخت یک کلاژ و یا تصویری از پدیده‌های طبیعی
 ۶ - ارائه‌ی پیشنهادهایی برای تشکر از کسانی که به ما مهربانی می‌کنند.
 ۷ - فعالیت‌های مناسب دیگری که شما تدارک می‌بینید.

چه قدر مهربان اند!

مادر بزرگ برای من هدیه آورده است.
 خیلی دلم می‌خواهد بدانم توی آن جعبه چیست.
 دست مادر بزرگ را می‌بوسم و به او می‌گویم!

مادرم برای من و پدر، صبحانه‌ی خوش مزه‌ای تهیه کرده است.
 ما به او می‌گوئیم!

آقای پُستچی یک نامه آورده است.
 من

۱۲

اهداف: دانش آموز.....	طبقات و حوزه‌های فرایند یاددهی - یادگیری فعالیت‌ها: دانش آموز.....	درک مفاهیم	کسب مهارت‌ها	به‌کارگیری مفاهیم و مهارت‌ها	تحلیل نقادانه و سازماندهی ایده‌ها
- مهربانی‌ها و محبت‌های پیرامون خود را شناسایی می‌کند.	- جلوه‌هایی از مهربانی‌های افراد و پدیده‌های پیرامون خود را بر می‌شمارد.	*			
- احساس خود را نسبت به مهربانی اطرافیان و پدیده‌های پیرامون خود، ابراز می‌کند.	- یک کلاژ و تصویری از پدیده‌های طبیعی می‌سازد.			*	
- از مهربان‌ها سپاس‌گزاری کرده و مهربانی‌های آن‌ها را ارج می‌نهد.	پیشنهادهایی برای تشکر از کسانی که به ما مهربانی می‌کنند، ارائه می‌دهد.				*

• دانستنی‌های معلم

۱- معرفی کتاب

خدای جیرجیرک‌ها - محمد کاظم مزینانی - نشر پیدایش
اگر کتاب مناسب دیگری می‌شناسید، با ما مکاتبه و آن را
معرفی کنید.

۲- درباره‌ی کلاژ: کلاژ یک هنر تجریدی یا انتزاعی
است که در آن به‌جای رنگ، از مواد مختلف رنگی و چسب
استفاده می‌شود. کودکان از انجام آن لذت می‌برند چرا که فرصت
مناسبی برای بروز خلاقیت و ابتکار آن‌ها است.

برای انجام این کار، از هر ماده‌ی چسبناکی می‌توان استفاده
کرد و نیز هر ماده‌ای (پارچه، کاغذ، مقوا، برگ، گل، عکس و ...)
را می‌توان بر روی صفحه‌ی کار چسباند.

بنابراین، وسایل مورد نیاز بچه‌ها برای تهیه‌ی کلاژ،

عبارتنداز:

قیچی نوک گرد، چسب و موادی برای کلاژ (نظیر پارچه
یا کاغذ رنگی، گلبرگ خشک شده، پوست یا هسته‌ی میوه، برگ
گیاهان، نخ کاموا و یا ...)

کودکان را راهنمایی کنید تا:

- برای زیباتر شدن کارشان، از چسب به اندازه استفاده کنند.
- قطعات کلاژ (پارچه رنگی یا کاغذ رنگی و یا ...) را
خیلی کوچک انتخاب نکنند. (کوچکی بیش از حد این قطعات،
ممکن است حوصله‌ی بچه‌ها را موقع کار کم کند).

- در صورت تمایل، کار کلاژ را با نقاشی همراه کنید.

- از هر چیزی و به هر طریقی استفاده نکنند و نکات بهداشتی
و ایمنی مربوط به کار را رعایت کنند و قبل و بعد از کار، دست‌های
خود را حتماً بشویند.

هدیه‌های او

• توضیحات درس

«هدیه‌های او»، نام درس کوتاهی است که در آن، بر هدیه‌های گوناگون خداوند به انسان (نعمت‌های الهی)، تأکید شده است. هدیه، همواره برای بچه‌ها، خوشایند و دوست‌داشتنی است. نعمت‌های خداوند به ما نیز، هدیه‌های ارزنده‌ای است که او به ما عطا کرده است. درک این تعمیم، هدف این درس است.

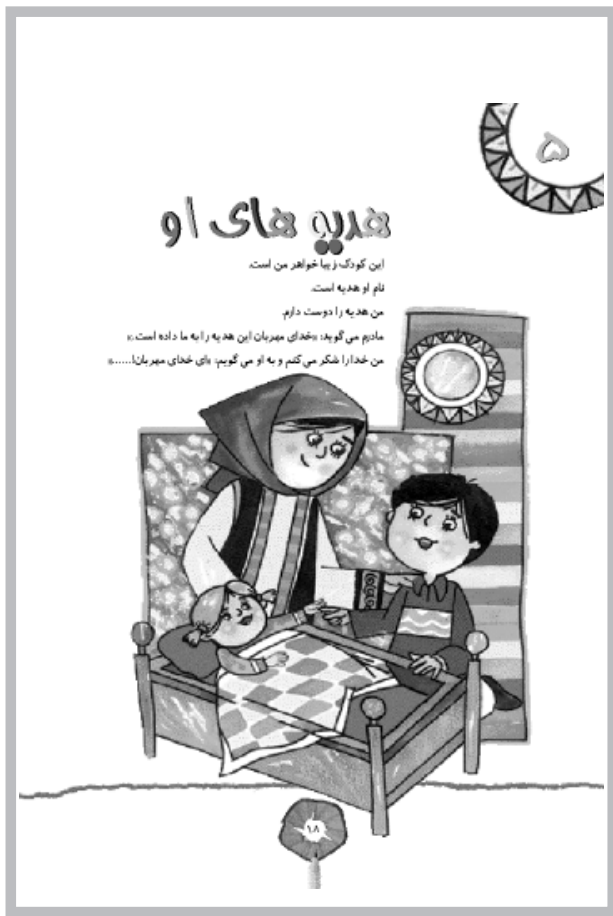
• اهداف درس

- ۱- آشنایی دانش‌آموزان با مفهوم هدیه (نعمت‌های خداوند به ما
- ۲- تقویت احساس علاقه و محبت به خداوند، به عنوان خالق و بخشنده‌ی همه‌ی خوبی‌ها و مهربانی‌ها (نعمت‌ها)
- ۳- تشکر از خداوند به خاطر نعمت‌های فراوانش به ما

• انتظارات

دانش‌آموز، طی فرایند آموزش:

- ۱- مفهوم نعمت را از طریق مقایسه با مفهوم هدیه بیان می‌کند.
- ۲- تلقی مثبت خود را نسبت به مهربانی‌ها و نعمت‌های خدا نشان می‌دهد.
- ۳- برخی از نعمت‌های خدا را برمی‌شمارد.
- ۴- شیوه‌هایی برای تشکر از هدیه‌های خداوند، پیشنهاد می‌کند.
- ۵- احساس شادی و نشاط خود را از خواندن شعر ابراز می‌کند.
- ۶- شعر را در قالب سرود می‌خواند.
- ۷- احساس خود را نسبت به خداوند به عنوان خالق مهربان پدیده‌های زیبای طبیعی بیان می‌کند.
- ۸- درباره‌ی مضمون شعر و فهم خود از آن با بیان ساده‌ای

گفتگو می کند.

● مفاهیم کلیدی

هدیه

نعمت

تشکر

● مراحل تدریس

شیوه‌هایی برای شروع مناسب: در این درس قرار است بچه‌ها با مفهوم لطف و مهربانی خدا، از طریق مفهوم ملموس «هدیه» آشنا شوند.

الف - بد نیست برای شروع کار، ابتدا آن‌ها را با مفهوم هدیه و هدیه‌دادن آشنا کنید :

مثال ۱: می‌توانید از بچه‌ها سؤالاتی شبیه این‌ها بپرسید :

بچه‌ها هدیه چیست؟

چه چیزهایی را می‌توان یک هدیه دانست؟

ما به چه کسانی هدیه می‌دهیم؟

چرا ما به کسانی که دوستشان داریم هدیه می‌دهیم؟

شما به دوستانتان چه هدیه‌هایی می‌دهید؟

چه هدیه‌هایی تا به حال برای شما، از بقیه جالب‌تر بوده

است؟

مثال ۲: می‌توانید با ذکر مثال‌هایی از دوران کودکی خودتان

و هدیه‌هایی که گرفته یا داده‌اید، با بچه‌ها گفتگویی داشته باشید.

نکته ۱: سعی کنید مفهوم هدیه را با «محبت» مترادف بگیرید.

کاری کنید که معنای هدیه برای آن‌ها صرفاً به معنای کادو نباشد.

نکته ۲: برای این که مفهوم هدیه در ذهن بچه‌ها بسط

بیشتری پیدا کند، توجه آن‌ها را به زیبایی‌های جهان پیرامونشان

جلب کنید. گاهی از زندگی روزمره، از دوستان، پدر و مادر،

معلم، کارگران و ... و زحمات آن‌ها بگویید و گاهی از طبیعت

پیرامونشان گفتگو کنید.

پیشنهادهایی برای انتخاب روش تدریس مناسب

ب - درس را بخوانید یا از بچه‌ها بخواهید آن را بخوانند.

ج - از بچه‌ها بخواهید درباره‌ی سؤال پایانی درس (چه

کسی این همه را به من هدیه کرده است)، گفتگو کنند.

نکته ۱: به گونه‌ای با بچه‌ها گفتگو کنید که نتیجه بگیرند

«نعمت» همان هدیه‌ی خداست.

نکته ۲: مواظب باشید لحنتان صورت سخنرانی به خود

نگیرد!

د - شعر را برای بچه‌ها بخوانید. در این شعر، کودک با

خدای بزرگ و مهربان، به‌عنوان خالق همه‌ی هستی و خالق همه‌ی

مهربانی‌ها آشنا می‌شود. به‌عبارت دیگر، از این طریق، لفظ «خدا»،

مطرح و بر روی آن تأکید می‌شود.

علت تأخیر ذکر نام خدا آن است که ابتدا انگیزه و احساسات

لازم در بچه‌ها شکل بگیرد و به‌طور طبیعی و بدون فشار ذهنی،

احساس کنند که همه‌ی زیبایی‌های دنیای پیرامون آن‌ها از خدا

سرچشمه گرفته است.

ه - با کمک بچه‌ها، نامی مناسب و دلخواه، برای شعر

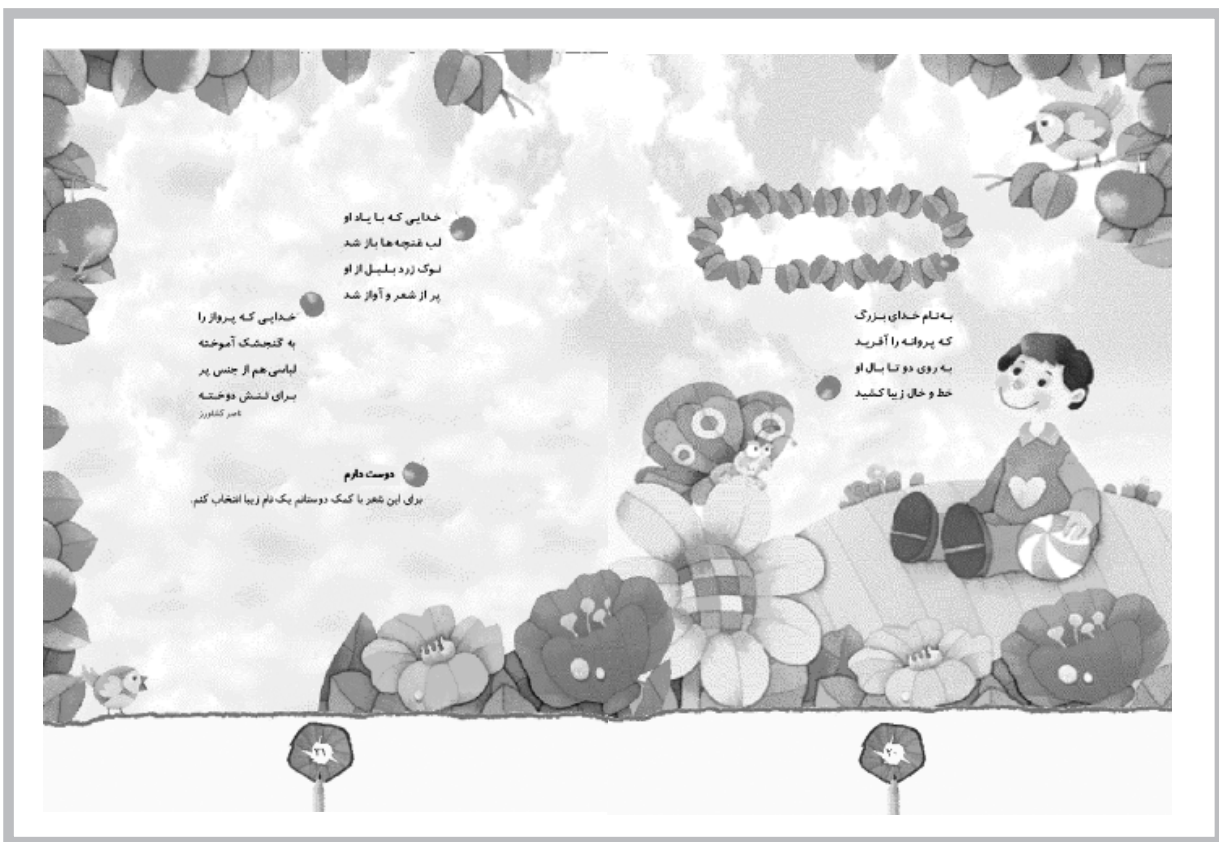
انتخاب کنید.

و - با بچه‌ها، درباره‌ی مضمون شعر و برداشت آن‌ها از آن

گفتگو کنید.

ز - با کمک بچه‌ها، برای شعر، آهنگی مناسب انتخاب

کرده و آن را به‌صورت سرودی زیبا و شادای بخش، بخوانید.

• کتاب کار

فعالیت صفحه‌ی سوم، ترسیم نقاشی برای یکی از افراد مورد علاقه‌ی کودک می‌باشد. این نقاشی می‌تواند هدیه‌ای از طرف دانش‌آموز به او باشد. در انتها نیز دانش‌آموز، جمله‌ای زیبا برای وی می‌نویسد.

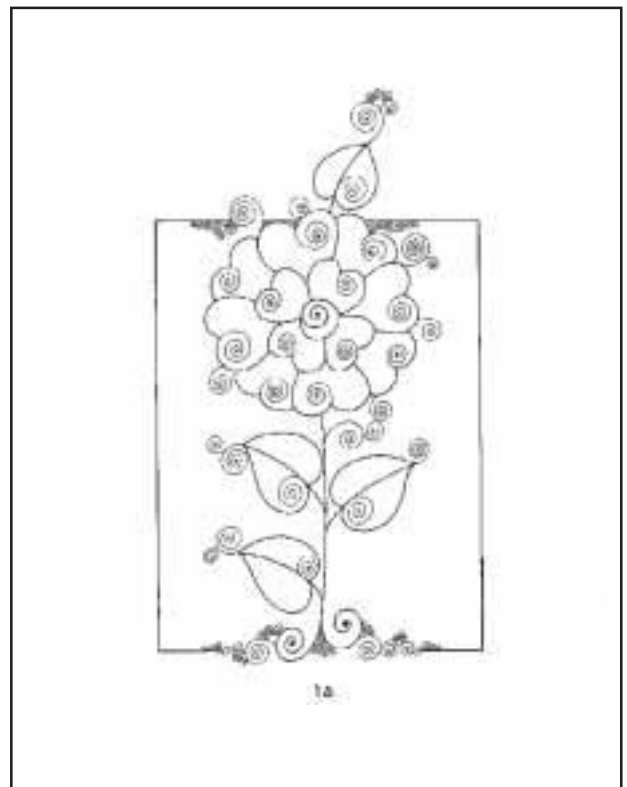
تشریح دقیق فعالیت‌های خواسته شده برای بچه‌ها و ایجاد فضایی مناسب برای انجام آن، مانند سایر فعالیت‌های کتاب کار به هنرمندی آموزگار محترم بستگی خواهد داشت.

در صفحه‌ی اول کتاب کار این درس، از دانش‌آموز خواسته شده تا هدیه‌هایی را که از خدا گرفته است، نام ببرد. فعالیت صفحه‌ی دوم، نوشتن اسامی کسانی است که کودک آن‌ها را دوست دارد.

• ارزش‌یابی

علاوه بر مواردی که برای تحقیق اهداف و انتظارات درس پیش‌بینی کرده‌اید، این موارد نیز می‌تواند در ارزش‌یابی این درس به شما کمک کند:

- ۱- مشارکت فعال در بحث و گفتگو پیرامون مفهوم «هدیه»
- ۲- بیان معنا و مفهوم نعمت
- ۳- بیان نمونه‌هایی از هدیه‌ها (نعمت‌ها)ی خداوند به انسان‌ها
- ۴- مشارکت در گفتگو راجع به سؤال پایانی درس
- ۵- مشارکت در تعیین نام و آهنگی مناسب برای شعر
- ۶- خواندن شعر در قالب یک سرود
- ۷- بیان توضیح مختصری درباره‌ی مفهوم شعر
- ۸- بیان نام نمونه‌هایی از مهربان‌های پیرامون دانش‌آموزان

جدول هدف - فعالیت این درس، نمونه‌ای از فعالیت‌های مورد نظر و ارتباط آن‌ها را با اهداف، از یک سو و با حوزه‌های فرایند یاددهی - یادگیری از سوی دیگر، مشخص می‌کند.

اهداف: دانش آموز.....	طبقات و حوزه‌های فرایند یاددهی - یادگیری فعالیت‌ها: دانش آموز.....	درک مفاهیم	کسب مهارت‌ها	به‌کارگیری مفاهیم و مهارت‌ها	تحلیل نقادانه و سازماندهی ایده‌ها
- مفهوم هدیه (نعمت)های خداوند را به ما درک می‌کند.	- پیرامون مفهوم «هدیه» و مصادیق آن، گفتگو می‌کند.	*			
	- معنا و مفهوم نعمت را بیان می‌کند.	*			
	- برخی از نعمت‌های خدا را برمی‌شمارد.	*			
	- درباره‌ی مضمون شعر و فهم خود از آن با بیان ساده‌ای گفتگو می‌کند.	*			
- احساس خود را نسبت به خداوند به‌عنوان خالق و بخشنده‌ی همه‌ی نعمت‌ها ابراز می‌کند.	- احساس شادی و نشاط خود را از خواندن شعر ابراز می‌کند.				*
- از خداوند به خاطر نعمت‌های فراوانش شکر می‌کند.	- شیوه‌هایی برای تشکر از هدیه‌های خداوند، پیشنهاد می‌کند.				*
	- شعر را در قالب سرود می‌خواند.			*	

● دانستنی‌های معلم

۱- چند کتاب مفید

- داستان اویس در کتاب مادر - نوشته رضا شیرازی - پیام آزادی
- شعر دست‌های مادرم در کتاب یک سبب بوی بهار - افشین علاء - افق
- اگر کتاب دیگری را برای این منظور، مناسب می‌دانید و یا خودتان نوشته‌ای دارید، با ما مکاتبه کنید.

۲- درباره‌ی شعرخوانی برای بچه‌ها

شادی و نشاط بچه‌ها، جزء اهداف همیشگی درس دینی به‌شمار می‌آید. خواندن شعر نیز به‌عنوان ابزاری شادی‌بخش و پرنشاط با تأثیر گسترده‌ای که بر کودکان می‌گذارد، نه یک ابزار، که یک اصل مهم است. بنابراین بیش از هر چیز شعر و شعرخوانی در کلاس درس می‌باید به ایجاد فضایی دلچسب، دوست‌داشتنی، شاد و پرخاطره کمک کند. هر چند شعر، حاوی مضامینی از محتوای درس نیز هست.

جهت خواندن شعر برای بچه‌ها به چند نکته‌ی مهم باید توجه نمود :

تفاوت بیان شعر با نثر ساده، در آهنگین بودن آن است. بنابراین، موقع خواندن شعر، باید بر روی وزن و آهنگ آن توجه و دقت بیشتری شود.

شعر، حاوی عاطفه و زیبایی است. نباید آن را به گونه‌ای خواند که مبدل به یک نظم خشک و بی‌روح شود.

شعر و موسیقی یکدیگر را غنی می‌کنند. بسیار مناسب است این امکان را فراهم کنید که بچه‌ها، شعر را با حالتی شاد بخوانند. بد خواندن شعر تأثیری نامناسب بر روی شنونده‌ی آن، بخصوص کودک به‌جای خواهد گذاشت.

سعی کنید عاطفه، زیبایی و موسیقی شعر را به گونه‌ای دلپذیر به بچه‌ها انتقال دهید.

تأکید روی کلمات، سکوت‌های مناسب و بجا، نشان دادن بار موسیقی و عاطفی و حسی کلمات در این انتقال مؤثر است.

این فرصت را به بچه‌ها بدهید تا همگام با صور خیالی ترسیم شده در ذهنشان، معنای دلخواه خود را از شعر اخذ کنند (در صورت لزوم، به آن‌ها در معنا کردن کلمات و عبارات مشکل

شعر کمک کنید).

در خواندن شعر عجله نکنید. اما مثل شاعران بزرگسال نیز کلمات را با آب و تاب نخوانید و آن را دکلمه نکنید. لحن خود را مناسب با مضمون شعر تغییر دهید. به آن حس و حال بدهید. هر جا لازم است آن را به صورت سؤال یا همراه با تعجب، با صدای کوتاه یا بلند، تعجبی یا خطابی و ... بخوانید بر روی کلمات مهم شعر بیشتر تأکید کنید.

قبل از خواندن شعر برای بچه‌ها، آن را تمرین کنید. تجربه و تکرار، شعر خوانی شما را اعتبار و غنای بیشتری می‌بخشد. انتخاب آهنگ مناسب برای شعر، هم به حفظ سریع‌تر آن کمک می‌کند و هم موجب شادی و نشاط بیشتر بچه‌ها، به هنگام خواندن آن می‌شود.

از بچه‌ها بخواهید به‌صورت فردی یا گروهی، پیشنهادهایی برای این منظور، ارائه دهند. با نظر خود بچه‌ها، مناسب‌ترین پیشنهاد را انتخاب کنید و شعر را به‌صورت دسته‌جمعی و با آهنگ مورد نظر بخوانید.

بچه‌ها می‌توانند با دست زدن، ضربه‌زدن با مداد بر روی میز و ...، آهنگ شعر را دنبال کنند.

درس ششم:

همه چیز از توست

● توضیحات درس

در درس‌های گذشته با تکیه بر نعمت‌های الهی و زیبایی آن‌ها سعی داشتیم در کودکان نسبت به خالق هستی و صاحب نعمت‌ها، عشق و انس ایجاد کنیم. مراحل تدریس از اشاره‌ی کاملاً غیرمستقیم به خدا آغاز گردید و اینک کودک می‌تواند با درک خوبی که از نعمت‌های خدا و مهربانی وی پیدا کرده است، با او سخن بگوید و از او به‌عنوان خدای مهربان و خالق نعمت‌ها درخواست‌هایی کند. اینک مناسب است این حس بیش از پیش تقویت شود تا کودک بتواند در قالب یک متن کوتاه، احساس خود را نسبت به خدا بیان کند.

● اهداف درس

- ۱- آشنایی دانش‌آموزان با مهربانی خداوند
- ۲- تقویت احساس علاقه و محبت، نسبت به خداوند و مهربانی‌های او
- ۳- تشکر از خداوند، به‌خاطر نعمت‌های فراوانی که به ما داده است
- ۴- سخن گفتن با خداوند و بیان آرزوها و درخواست‌های خود با او

● انتظارات

- دانش‌آموز، طی فرایند آموزش:
- ۱- همه‌ی خوبی‌ها و زیبایی‌ها، و همه‌ی خوب‌ها و مهربان‌ها را نعمت خدا می‌داند.
  - ۲- با بیان ساده‌ی خود از خداوند به‌خاطر نعمت‌های بی‌شمارش تشکر می‌کند.
  - ۳- دعا کردن را نوعی گفتگوی با خداوند می‌داند.
  - ۴- در قالب دعایی ساده، با خداوند سخن می‌گوید.

- ۵- احساس شادی و نشاط خود را از خواندن شعر ابراز می‌کند.
- ۶- شعر درس را به صورت روان و در قالب سرود می‌خواند.
- ۷- از شعر، به‌عنوان نوعی گفتگو با خدای مهربان (به‌عنوان خالق مهربانی‌ها) استفاده می‌کند.

● مراحل تدریس

شیوه‌هایی برای شروع مناسب

الف - طی گفتگویی با بچه‌ها در مورد «سخن گفتن با خدا»، زمینه‌های لازم را برای خواندن درس فراهم کنید. سؤالات زیر، می‌توانند نمونه‌های مناسبی برای آغاز و هدایت چنین گفتگویی باشند:

- چه مواقعی، بیشتر دلتان می‌خواهد با خدا حرف بزنید؟
- معمولاً با خدا چه‌طور صحبت می‌کنید و به او چه می‌گویید؟

- اگر الان بخواهید با خدا صحبت کنید، به او چه می‌گویید؟

شیوه‌هایی برای تدریس

ب - بچه‌ها را کنجکاو و آماده کنید تا صحبت‌های یک کودک را با خدا بشنوند یا بخوانند.

ج - متن درس را بخوانید یا از بچه‌ها بخواهید آن را بخوانند.

د - از بچه‌ها بخواهید عبارت پایانی درس را تکمیل کنند.

هـ - به منظور ایجاد آمادگی بیشتر در بچه‌ها برای خواندن شعر، می‌توانید از آن‌ها بخواهید تا هرکس، شعری درباره‌ی خدا و نعمت‌هایش می‌داند، آن را برای دیگران بخواند.

نکته: ممکن است برخی از شعرهای بچه‌ها، مضمون

● کتاب کار

اولین فعالیت کتاب کار این درس، نقاشی آرزوها است و کودک باید یکی از آرزوهای خود را در صفحه‌ی مربوطه نقاشی کند. ایجاد انگیزه در بچه‌ها توسط شما آموزگاران محترم، می‌تواند کمک مؤثری در انتخاب و ترسیم یکی از مهم‌ترین آرزوهای دانش‌آموزان باشد. بچه‌ها باید بدون نگرانی از نوع آرزو و یا کیفیت نقاشی خود، این فعالیت را با اشتیاق هرچه بیشتر انجام دهند.

برای انجام فعالیت بعدی کتاب کار این درس نیز لازم است هر دانش‌آموز، ابتدا آرزو یا آرزوهای خود را در قالب چند جمله یا عبارت با خدا درمیان بگذارد. سپس دعایی ساده نوشته و از آن طریق، با خدا صحبت کند.

ابزارهای کمک آموزشی

در صورتی که بخواهید به پیشنهادهای این بخش عمل کنید، به وسایل زیر نیاز دارید:

- ابزارها و وسایلی برای گرم بچه‌ها به صورت شاپرک، خورشید، گل، ماه و ستاره و ...
- ضبط صوت و نوار کاست

● ارزش‌یابی

مشاهده‌ی این موارد می‌تواند در تکمیل جدول ارزش‌یابی دانش‌آموزان برای این درس به شما کمک کند:

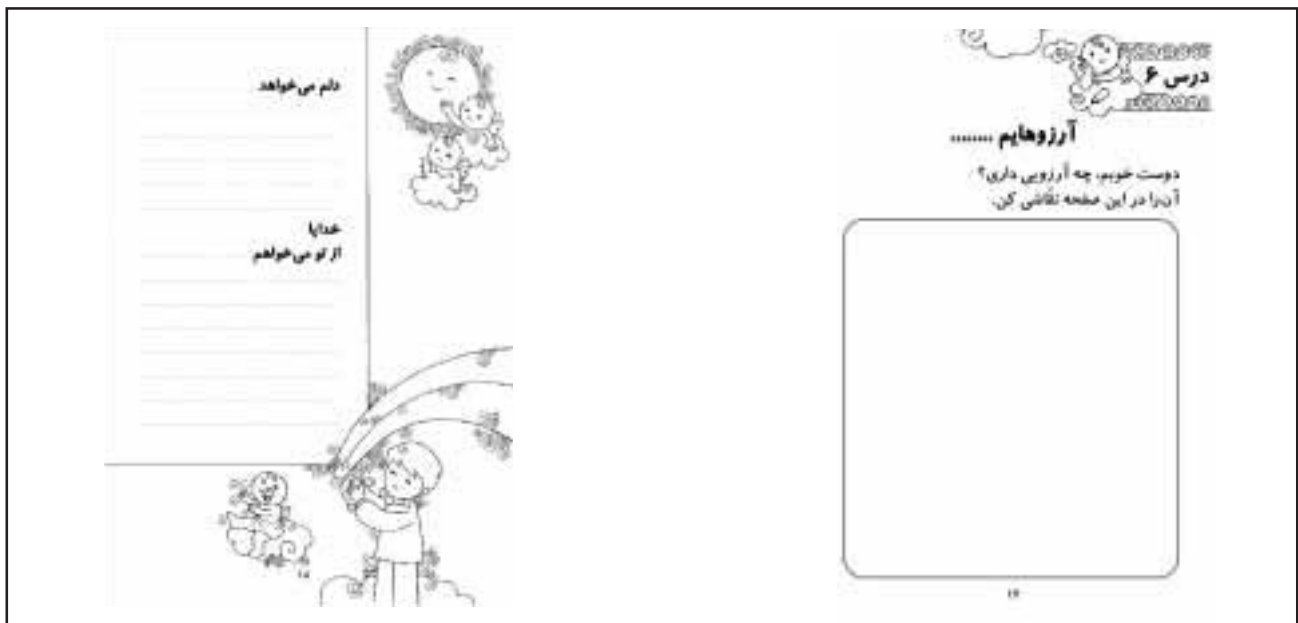
مناسبی نداشته و یا از نظر فنی اشکال داشته باشند. ضمن آن که بر روی چنین شعرهایی صحنه نمی‌گذارید، آن‌ها را نقد و نفی نیز نکنید. شما می‌توانید از شعرهای مناسب دیگری در این خصوص استفاده نموده و آن‌ها را به بچه‌ها معرفی کنید. شعر «خدای شاپرک‌ها» نیز می‌تواند نمونه‌ای از آن‌ها باشد.

و - شعر را با توجه به نکات مربوط به شعرخوانی که در صفحات قبل آمده است، بخوانید. می‌توانید بچه‌ها را با ابزارهای ساده‌ای مثل مقوا، پارچه و مانند آن، گرم کنید (به صورت خورشید، رودخانه، ستاره، ماه، گل، شاپرک و ...) و از آن‌ها بخواهید تا ضمن خواندن شعر، حرکاتی متناسب با نقش خود انجام دهند.

ز - اکنون مناسب است از بچه‌ها بخواهید تا به ریتم و آهنگ دلخواه برای خواندن شعر فکر کنند. هرکس این توانایی و امکان را داشت، شعر را با آهنگ پیشنهادی خود بخواند.

ح - ریتم و آهنگ موردنظر خودتان را پیشنهاد بدهید. ابتدا با ضرب آهنگ مناسب (با دست زدن یا کوبیدن پا بر روی زمین) ریتم شعر را به آن‌ها القا کنید. سپس خودتان شعر را با وزن و آهنگ مناسب بخوانید و یا از نوار کاست استفاده کنید.

ط - در صورت تمایل، از طرح چیستان‌هایی نظیر آنچه در بخش دانستنی‌های معلم آمده است، برای تثبیت یادگیری‌های دانش‌آموزان استفاده کنید.

- ۱- مشارکت فعال در گفتگوهای کلاسی مربوط به درس
- ۲- مشارکت در انتخاب آهنگ مناسب برای شعر
- ۳- بیان ساده‌ای از مضمون و محتوای شعر
- ۴- خواندن شعر به صورت یک سرود (با آهنگی خاص)
- ۵- نقاشی یکی از آرزوهای خود در کتاب کار
- ۶- نگارش خواسته‌های خود و تکمیل بخش «خدایا دلم می‌خواهد» در کتاب کار
- ۷- نوشتن دعایی ساده در بخش «خدایا از تو می‌خواهم» کتاب کار
- ۸- سایر فعالیت‌های مناسب مورد نظر شما

اهداف: دانش آموز.....	اهداف: دانش آموز.....	اهداف: دانش آموز.....	اهداف: دانش آموز.....	اهداف: دانش آموز.....	اهداف: دانش آموز.....
			*	– همه‌ی خوبی‌ها و زیبایی‌ها، و همه‌ی خوب‌ها و مهربان‌ها را نعمت‌های خدا به انسان می‌داند.	
		*		– احساس شادی و نشاط خود را از خواندن شعر ابراز می‌کند.	
		*		– یکی از آرزوهای خود را در کتاب کار نقاشی می‌کند.	
		*		– با بیان ساده‌ی خود از خداوند به خاطر نعمت‌های بی‌شمارش تشکر می‌کند.	
		*		– دعا کردن را نوعی گفتگوی با خداوند می‌داند.	
		*		– در قالب دعایی ساده، با خداوند سخن می‌گوید.	
		*		– شعر درس را به صورت روان و در قالب سرود می‌خواند.	
		*		– از شعر، به عنوان نوعی گفتگو با خدای مهربان (به عنوان خالق مهربانی‌ها) استفاده می‌کند.	
		*		– مضمون و محتوای شعر را با زبان ساده‌ای بیان می‌کند.	

• دانستنی‌های معلم

۱- درباره‌ی چیستان و نقش آن در تکمیل یادگیری‌های

دانش‌آموزان

برای آشنایی بچه‌ها با نعمت‌های خداوند، می‌توانید آن‌ها را از طریق توجه دادن به برخی پدیده‌هایی که در زندگی، تخیل و احساساتشان جای بیشتری دارند، با خود همراه کنید. برای این همراهی می‌توانید از ابزارهای متفاوتی استفاده کنید. یکی از این ابزارها «چیستان» است. به چند نمونه زیر توجه کنید:

مثال ۱:

مانند روی خورشید	گل برگ زرد دارد
گردد به سوی خورشید	خورشید چون بگردد
در سینه قشنگش	این گل که تخمه دارد
گل برگ زرد رنگش	از بوی عطر خالی است
نامش از این و از آن	باید شنیده باشی
این ... (آفتاب‌گردان)	مانند آفتاب است

مثال ۲:

آن چیست که ایزد یگانه
 چون کشتی کوچک آفریده
 بال و پراو اگر چه زیباست
 پروازش را کسی ندیده
 آن گردن نازک و بلندش
 چون شاخه‌ی گل کمی خمیده
 نه غاز بود نه اردک اما
 در دامن آب‌ها خزیده
 او... (قوی) سفید و سرفراز است
 مخلوق خدای بی‌نیاز است

بخش پیامبری

کلیات

درباره‌ی آموزش‌های مربوط به پیامبری به کودکان: استنباط کودکان از مفهوم پیامبری، از یک تلقی خام آغاز شده، بتدریج به برداشتی پیشرفته مبدل می‌شود. تجربه نشان داده که تا حدود نه سالگی، تصور بچه‌ها از پیامبر دین خود مغشوش و پراکنده است اما به هر حال تلقی آن‌ها این است که وی انسانی خوب، مهربان و مفید بوده است. پیامبر در نظر آنان از سایر انسان‌ها مهربان‌تر، فداکارتر و خوش اخلاق‌تر است. اما غالباً ظاهر او را با دیگران شبیه نمی‌دانند. این نگاه درباره‌ی امامان نیز وجود دارد. البته کودکان ایرانی با توجه به آموزش‌های غیررسمی بیشتری که می‌بینند، جزئیات بیشتری را می‌دانند و با برخی از ائمه، همچون امام حسین و امیرالمؤمنین علیهما السلام آشنایی دقیق‌تری دارند.

در تربیت دینی کودکان دبستانی تا پایان این دوره، لازم است که آنان بدانند پیامبران (که آن‌ها را خوب، مهربان، فداکار، آگاه و ... می‌دانند) با خداوند ارتباط نزدیک داشته و دستورات و راهنمایی‌های آن‌ها برای انسان‌ها مفید بوده است. ... و البته این برای بچه‌ها کافی است.

در این سنین، باید تلاش کرد تا بچه‌ها به اولیای دین علاقه‌مند شوند. ذکر داستان‌های ساده و شیرین از رابطه‌ی آن‌ها با کودکان، مهربانی آن‌ها با مردم حتی حیوانات و قصه‌هایی درباره‌ی کودکی آن‌ها برای بچه‌ها بسیار مفید است و از آن مفیدتر، شرکت در مراسم جشن و پایکوبی برای ولادت آن‌هاست. همچنین می‌توان بر بحث درباره‌ی ویژگی‌های اخلاقی پیامبران، مانند صبر، تلاش و پشتکار، خوش‌خلقی، قاطعیت و شجاعت آن‌ها تأکید نمود. اما در دوره‌ی ابتدایی به‌ویژه سه سال اول، تأکید بر مفاهیمی مثل عصمت، وحی، معجزه برای بچه‌ها مفید نیست.

در دوره‌ی ابتدایی، بخصوص سال‌های آغازین آن، غور بی‌مورد در مسأله‌ی وحی برای توجیه سؤالات گوناگونی که

خواه‌ناخواه برای کودکان پیش می‌آید، نتیجه‌ی مثبتی در برنخواهد داشت بلکه بهتر است به بیانی ساده از مفهوم پیامبری بسنده کرده و حتی از ذکر نام وحی نیز صرف‌نظر کرد.

مفهوم معجزه نیز در ذهن کودکان (حتی تا سنین یازده‌سالگی) عبارت است از دخالت فیزیکی و مادی خداوند (مثلاً با دستان او) در امور. بدین ترتیب معجزه، چیزی شبیه تردستی است و به‌طور کلی، عنصر تخیل و توجیحات افسانه‌ای در این باره، بسیار غالب است. به همین جهت توصیه می‌شود برای تقویت ایمان بچه‌ها به خدا و پیامبران از مفهوم معجزه استفاده نشود و به هنگام ذکر قصه‌هایی از زندگی پیامبران نیز بر روی این گونه موارد تأکید نشود.

پیامبران، راهنمایان و الگوهای عملی زندگی انسان‌ها بوده‌اند و در تعلیم و تربیت دینی نیز، پس از علاقه‌مند کردن دانش‌آموزان به آن‌ها، باید برایشان از جنبه‌های اخلاقی و رفتاری ایشان، بیشتر بگوئیم تا به واسطه‌ی این علاقه، از آن‌ها سرمشق بگیرند.

درباره‌ی بخش پیامبری هدیه‌های آسمان (پایه‌ی دوم): مبحث پیامبری در پایه‌ی دوم دبستان، صرفاً به طرح ویژگی‌های اخلاقی و رفتاری پیامبر اسلام در برخورد با کودکان و نیز ذکر نام پیامبران بزرگ الهی اختصاص دارد. این مبحث به دور از هرگونه مفهوم انتزاعی پیچیده نظیر وحی، معجزه و یا عصمت، با ارائه‌ی تصویری ملموس و انسانی از پیامبران خدا درباره‌ی شخصیت ممتاز و ارزنده‌ی آن‌ها گفتگو می‌کند.

بخش مربوط به پیامبری هدیه‌های آسمان پایه‌ی دوم برای دستیابی دانش‌آموزان، به اهداف زیر تدوین شده است:

بخش اول اهداف

د - آگاهی از مهربانی پیامبر اسلام (ص) نسبت به کودکان

ع - احساس علاقه و محبت نسبت به پیامبر اسلام (ص)

م - بیان نمونه‌هایی از مهربانی پیامبر اسلام (ص)، نسبت به

کودکان

بنابراین :

● دانش‌آموز پایه‌ی دوم ابتدایی، نام پیامبران بزرگ الهی – حضرت نوح، حضرت ابراهیم، حضرت موسی، حضرت عیسی و حضرت محمد (ص) – را می‌آموزد.

● دانش‌آموز از طریق مشارکت در برگزاری جشنی برای تولد پیامبر اسلام (ص)، نسبت به ایشان و هر چه به ایشان مربوط است، احساس خوبی پیدا می‌کند.

● زنجیره‌ی مفاهیم و مباحث

اکنون براساس اهداف کلی بخش پیامبری و نیز تعمیم‌ها و مفاهیم جزئی آن (مطابق با راهنمای برنامه‌ی تعلیم و تربیت دینی دوره‌ی ابتدایی)، به تبیین توالی منطقی مباحث و زنجیره‌ی مفاهیم مندرج در آن می‌پردازیم.

مباحث و مفاهیم بخش پیامبری که سه درس از مجموعه‌ی دروس پایه‌ی دوم را به خود اختصاص داده‌اند، در قالب گزاره‌هایی مجزا، در نمودار زیر مرتب شده‌اند.

نکته: نباید فراموش کرد که این عبارات، نه برای بیان مستقیم هستند و نه برای حفظ کردن. به عبارت دیگر، این نمودار، تنها مسیر حرکت دانش‌آموزان را تا دستیابی به اهداف و مفاهیم تعیین شده، مشخص می‌کند. طی این مسیر، زمانی برای کودکان، شادی آفرین و نتیجه بخش است که به شیوه‌ای جذاب و غیرمستقیم صورت گیرد و فرصت‌های مناسبی برای نتیجه‌گیری شخصی و یادگیری مطالب درسی در اختیار آنان قرار گیرد.

● دانش‌آموز از طریق آشنایی با قصه‌هایی از رفتار نیک و دوستانه‌ی پیامبر اسلام (ص) با کودکان (سلام پیامبر (ص) به کودکان، بازی پیامبر (ص) با کودکان و در یک کلام، احترام و محبت به کودکان)، می‌آموزد که پیامبر اسلام (ص)، کودکان را دوست داشته، با آن‌ها مهربان بوده و به آن‌ها احترام می‌گذاشتند. ● همچنین دانش‌آموز، نسبت به پیامبر اسلام (ص) که به انسان‌های هم عصر خود، به ویژه کودکان، کمک‌های بسیاری می‌کرده و آن‌ها را مورد محبت خود قرار می‌داده‌اند، احساس علاقه می‌کند.

بخش دوم اهداف

د – آشنایی با نام پیامبران بزرگ الهی

ع – احساس احترام به پیامبران بزرگ الهی

ع – تمایل به آشنایی بیشتر با پیامبران بزرگ الهی

م – ادای احترام نسبت به پیامبران بزرگ الهی

بنابراین ...

حضرت نوح (ع)، حضرت ابراهیم (ع)، حضرت موسی (ع)، حضرت عیسی (ع) و حضرت محمد (ص)
پیامبران بزرگ خدا و انسان‌هایی مهربان بوده‌اند.

پیامبر ما حضرت محمد (ص) کسی است که همه‌ی ما دوستش داریم. به او احترام می‌گذاریم و به سفارش‌های او عمل می‌کنیم.

پیامبر ما حضرت محمد (ص) با کودکان مهربان بوده است.

پیامبر ما حضرت محمد (ص) با کودکان بازی می‌کرده است.

دانش آموز با طی مراحل تعیین شده، از طریق برقراری ارتباطی توأم با محبت و علاقه با پیامبر اسلام (ص)، آماده‌ی فراگیری مطالب بیشتری از زندگی و رفتار و شخصیت آن حضرت می‌باشد. ارتباطی که همچنین می‌تواند مبنایی برای تمایل و تلاش وی برای عمل به توصیه‌ها و سفارش‌های آن حضرت و کسب محبت و رضایت ایشان در آینده باشد.

در کتاب درسی دانش‌آموز، این مباحث در قالب ۳ درس با عناوین زیر ارائه گردیده است :

بخش پیامبری

درس هشتم : جشن تولد

درس نهم : به جای پدر

درس دهم : در میان کودکان

نحوه‌ی طرح مباحث، در سه درس مربوط به این بخش، به این ترتیب است :

● مبحث اول (درس هشت)

آشنایی با نام پیامبران بزرگ خدا

آشنایی با نام مقدس پیامبر اکرم (ص) در فضایی شاد و پرنشاط (در قالب جشن ولادت ایشان)

● مبحث دوم: (درس نه و ده)

آشنایی با دو نمونه از مهربانی‌ها و برخورد صمیمانه و پر

محبت پیامبر اسلام با کودکان و تقویت احساس انس و علاقه با ایشان از این طریق

اکنون برای آشنایی بیشتر با محتوا و شیوه‌ی تدریس و

ارزش‌یابی دروس مذکور، به شرح مبسوط هر یک از آنها می‌پردازیم.